

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2180/2017
20.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Горан Пејић адвокат из ..., против туженог ... „ББ“ из, чији је пуномоћник Владо Бошковић адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3418//15 од 21.12.2016. године, у седници већа одржаној дана 20.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3418/15 од 21.12.2016. године – одлука садржаних у другом и трећем ставу изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви странака за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 4715/2012 од 09.09.2013. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље АА из ... за поништај као незаконитог решења туженог „ВВ“ ... из ..., број ... од 13.01.2011. године којим је тужилји отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена тужба тужиље у делу којим је тражила да се обавезе тужени да врати тужилју на рад и распореди је на радно место на ком је била пре доношења наведеног решења. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље да се обавезе тужени на накнаду трошкова поступка са законском затезном каматом. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужилја да накнади туженом трошкове поступка у укупном износу од 72.000,00 динара са законском затезном каматом од 09.09.2013. године до исплате у року од 15 дана по пријему писменог отправака пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3418/15 од 21.12.2016. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђено решење садржано у другом ставу изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 4715/12 од 09.09.2013. године. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 4715/12 од 09.09.2013. године у првом, трећем и четвртном ставу изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужиље АА из ... и поништено као незаконито решење туженог бр. ... од 13.01.2011. године којим је тужиљи отказан уговор о раду и тужени обавезан да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 102.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом на наведени износ од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиљи трошкове другостепеног поступка у износу од 69.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела којим је преиначена првостепена пресуда, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужиља је поднела одговор на ревизију туженог.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка које су у члану 407. став 1. тач.2. и 3. ЗПП, наведене као разлог за овај ванредни правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је са туженим закључила 10.07.2010. године уговор о раду на одређено време у трајању од три године, на радном месту ... (VII степен стручне спреме). Тужени је 28.10.2010. године донео одлуку о обнављању рада Саветовалишта за студенте и одредио просторију у којој ће Саветовалиште обављати свој рад, а 29.10.2010. године и Правилник о допуни Правилника о систематизацији радних места (заведен под бројем ... од 01.11.2010. године) којим је предвиђено радно место ... у означеном Саветовалишту. Према том општем акту туженог, наведено радно место сврстано је у ненаставно особље са једним извршиоцем, а прописани услови за то радно место су завршени Филозофски факултет – ..., знање рада на рачунару и комуникативност. Тужени је 08.11.2010. године доставио тужиљи понуду за закључење анекса уговора о раду по којем би од 10.11.2010. године обављала послове ... у Саветовалишту за студенте на одређено време и уз исту месечну зараду. У понуди је закључење анекса уговора

о раду образложено потребама туженог, чињеницом да је тужила по струци ... и да је већ радила у Саветовалишту за студенте, те непотпуним фондом часова које тужила држи као Тужила је ову понуду одбила – није прихватила закључење понуђеног анекса уговора о раду, а разлоге одбијања је писмено образложила у свом допису од 19.11.2010. године упућеног туженом. Решењем туженог од 13.01.2011. године отказан је тужили уговор о раду, на основу члана 179. став 1. тачка 7. у вези члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду, због одбијања да закључи анекс уговора о раду. Саветовалиште за студенте није започело са радом и радно место ... није било никада попуњено.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду. По налажењу овог суда, организација рада и распоред постојећих кадрова је искључиво у домену туженог којем је, на основу члана 171. Закона о раду, дата могућност да у оправданим ситуацијама изврши измену уговорених услова рада уз поштовање права запосленог у погледу одговарајућег радног места на које се он распоређује и правилног упозорења на последице одбијања понуде за закључење анекса уговора о раду, у смислу члана 172. истог закона. Тужила је, по схватању првостепеног суда, неоправдано одбила да закључи анекс уговора о раду и буде распоређена на радно место ... у Саветовалишту за студенте, које одговара врсти и степену њене стручне спреме, без обзира што је исто општим актом туженог сврстано у ненаставно особље, за разлику од њеног тадашњег радног места ... које спада у наставно особље.

Другостепени суд је, одлучујући о тужилиној жалби, преиначио првостепену пресуду у делу којим је одлучено о тужбеном захтеву за поништај решења о отказу уговора о раду. По схватању тог суда, није постојала стварна потреба за премештајем тужиле на радно место ... у Саветовалишту за студенте, зато што на исто није запослено ниједно друго лице, а осим тога ради се и о неодговарајућем радном месту јер су послови ... ненаставни послови.

По налажењу Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 7. Закона о раду, важећег у време доношења оспореног решења о отказу уговора о раду, запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца, и то ако запослени одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тачке 1-5 тог закона. Према члану 171. став 1. тачка 1. и став 2. наведеног закона, послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (анекс уговора) ради премештаја на други одговарајући посао због потреба процеса и организације рада, с тим што се под одговарајућим послом сматра посао за чије се обављање захтева иста врста и степен стручне

спреме који су утврђени уговором о раду. Поступак закључења анекса уговора о раду и последице одбијања – непотписивања анекса, уређени су чланом 172. истог закона.

У конкретном случају, тужили је понуђен премештај са радног места ... на радно место ... у Саветовалишту за студенте. Означено радно место предвиђено је изменом акта о систематизацији радних места код туженог од 29.10.2010. године, којем је претходила његова одлука од 28.10.2010. године о обнављању рада Саветовалишта. За понуђено радно место предвиђен је исти степен стручне спреме са којим је тужила обављала послове

Иако је послодавац слободан да уређује процес и организацију рада, и да у складу с тим врши премештање запосленог на друго одговарајуће радно место, смисао одредбе члана 171. став 1. тачка 1. Закона о раду је да се премештај запосленог на други одговарајући посао врши ако постоји стварна потреба у процесу организације рада послодавца. Околности овог случаја, пре свега чињенице да тужени, по одбијању тужиле да потпише анекс уговора о раду, на радно место ... у означеном Саветовалишту није распоредио другог запосленог, нити је засновао радни однос са неким другим лицем, указују на правилан закључак другостепеног суда да није постојала стварна потреба процеса и организације рада код туженог за распоређивање тужиле на означено радно место.

Из ових разлога, неосновано се изјављеном ревизијом указује да је другостепени суд у овом спору погрешно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и поништио решење о отказу уговора о раду због одбијања тужиле да потпише анекс тог уговора.

О трошковима целокупног поступка другостепени суд је одлучио правилном применом члана 153. став 1. и члана 165. став 1. ЗПП.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука о захтевима странака за накнаду трошкова поступка по ревизији, садржана у другом ставу изреке, донета је применом члана 153. став 1. и члана 165. став 1. ЗПП. Тужени није успео у поступку по ревизији и зато нема право на накнаду трошкова тог поступка, а трошкови тужиле за одговор на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били неопходни за вођење ове парнице.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић